Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0424U000084

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-04-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваленко Ольга Анатоліївна
2. Olha A. Kovalenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCHID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Шифр наукової спеціальності: 03.00.13

Назва наукової спеціальності: Фізіологія людини і тварин

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 19-03-2024

Спеціальність за освітою: Фізіологія

Місце роботи здобувача: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.001.24

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 34.39.23

Тема дисертації:

1. Вроджені та набуті форми поведінки щурів з різною схильністю до алкогольної залежності
2. The innate and acquired forms behavior of rats with different degree of alcoholic motivation

Реферат:

1. В дисертаційній роботі досліджували чутливість вродженої і набутої поведінки, рівня окисних процесів в мозковій тканині та ліпідів крові до впливу етанолу при різній схемі поєднання алкоголізації і навчання у щурів. Також визначали зв'язок поведінкових характеристик з процесами виникнення алкогольної залежності у щурів. Встановлено, що хронічна алкоголізація щурів знижує швидкість навчання та збільшує кількість помилок, а навчання до початку алкоголізації зменшує негативний вплив етанолу на процеси пам’яті, при цьому щури з високою алкогольною мотивацією мають вищу швидкість навчання та меншу кількість помилок. Хронічне вживання етанолу після навчання погіршує набуту поведінку у тварин з низькою

алкогольною мотивацією порівняно зі щурами, що надають перевагу алкоголю. Показано, що хронічна алкоголізація знижує рівень тривожно-невротичних реакцій у щурів з високою алкогольною мотивацією, стимулюючи локомоторну та дослідницьку активність на фоні зниження емоційних реакцій вродженої поведінки, тоді як у щурів з низькою алкогольною мотивацією алкоголізація збільшує рівень тривожності. Зміни вродженого і набутого компонентів поведінки в результаті хронічного вживання етанолу, пов'язані зі змінами міжпівкульної асиметрії головного мозку і проявляються в пригніченні процесів переробки інформації в правій півкулі під час алкоголізації. Інверсія моторної асиметрії має більш виражений і стійкий характер у тварин з низькою здатністю до навчання. Схильність до алкогольної залежності проявляється у переважанні лівих профілів латералізації моторних ознак у щурів з високою алкогольною мотивацією, а праві профілі латералізації моторних ознак достовірно пов'язані зі здатністю до навчання у щурів. Існує зв'язок між рівнем поведінкової активності, асиметрією і рівнем ТБК-активних продуктів в тканині мозку щурів при різній схемі поєднання процесів алкоголізації і навчання. Хронічна алкоголізація призводить до підвищення концентрації ліпідів в крові щурів, при цьому у щурів з низькою алкогольною мотивацією рівні ліпідів в крові після завершення алкоголізації є вищими ніж в інших щурів.

2. The sensitivity of innate and acquired rat's behavior, level of oxidative processes in the brain tissue and blood lipids to ethanol at different combinations of alcohol consumption and learning in rats were investigated. Also determined the relationship of behavioral characteristics with the processes of the emergence of alcohol dependence in rats. It has been established that chronic alcoholism reduces the learning speed and increases the number of errors, while training prior to the onset of alcoholism mitigates the negative impact of ethanol on memory processes. Additionally, rats with high alcohol motivation exhibit a higher learning speed and fewer errors. Chronic ethanol consumption after training in the radial maze inhibited formation of conditioned reaction in animals with low alcoholic motivation, compared with rats that preferred alcohol. It has been demonstrated that chronic alcoholization reduces the level of anxiety-neurotic reactions in rats with high alcohol motivation, stimulating locomotor and exploratory activity while decreasing emotional reactions in innate behavior. In contrast, in rats with low alcohol motivation, alcoholism increases the level of anxiety. It was found that changes in cognitive-behavioral activity after chronic ethanol consumption correlate with changes in interhemispheric asymmetry of the brain. Changes are shown in the inhibition processes of information processing in the right hemisphere during alcoholization. Inversion of motor asymmetry is more pronounced and sustained in animals with low learning ability in the radial maze. The propensity to alcohol dependence correlates with the level of motor asymmetry, as reflected by the predominance of reliable profiles of the left motor symptoms in rats with high alcohol motivation. Indication's relationship between the level of behavioral activity, asymmetry and the level of TBK-active products in brain tissue of rats in various schemes combining alcoholization processes and training. Chronic alcoholism leads to an increase in blood lipid concentration in rats. Moreover, in rats with low alcohol motivation, lipid levels in the blood after the completion of alcoholism are higher compared to other rats.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Пахомова А.О., Говоруха Т.М., Решетнік Є.М., Коваленко О.А., Макарчук М.Ю. Вплив кверцетину на умовну реакцію в Т-подібному лабіринті та на рівень перекисного окислення ліпідів в мозку і печінці алкоголізованих щурів. Вісник КНУ імені Тараса Шевченка. 2009; 54:53-55.

- О.А. Коваленко, Є.М. Овчарик, О.В. Бондаренко, М.Ю.Макарчук Вплив рівня поведінкових реакцій на здатність до навчання у щурів з різним ступенем алкогольної мотивації. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. 2010; 21(208):54-59.
- О.А. Коваленко, Т.М. Говоруха, М.Ю. Макарчук. Взаємозв'язок когнітивних показників і рівня поведінкових реакцій з ступенем окисних процесів в тканинах мозку у щурів з різною схильністю до алкоголізму. Вісник Черкаського університету. 2011;20:46 – 51.
- О.А. Коваленко, Т.М. Говоруха, О.В. Бондаренко, М.Ю. Макарчук Здатність до навчання та перекисне окиснення ліпідів у мозку щурів з різною схильністю до алкоголізму. Вісник КНУ імені Тараса Шевченка. 2010;13: 32-35.
- Бондаренко О. Н. Гула, М. Макарчук, Т. Горідько, В. Бабан, О. Коваленко Вплив N-стероїлетаноламіну та хронічної алкоголізації на поведінку щурів у тесті відкрите поле. Вісник Львівського університету. Сер.Біологічна.2013;6:285-293.
- О.В. Бондаренко, Н. М. Гула, М. Ю. Макарчук, Т. М. Горідько, О. А. Коваленко. Вплив N-стероїлетаноламіну на емоційність та здатність до навчання у щурі. Фізіологічний журнал. 2014;60(5):52-61.
- T. M. Horid'ko, H. V. Kosiakova, A. G. Berdyshev, O. F. Meged, E. A. Gudz, O. V. Onopchenko, V. S. Asmolkova, V. M. Lozova, E. V. Tukalenko, O. V. Bondarenko, I. I. Tubalzeva, O. A. Kovalenko, M. Y. Makarchuk, N. M. Hula Antistress effects of N-stearoylethanolamine in rats with chronic social stress. Ukr.Biochem.J. 2017;89(4):68-76.
- Olga Kovalenko, Oleksandr Bondarenko, Irina Tubaltseva, Mukola Makarchuk. Correlation between learning and alcoholization in rats. BIOLOGIJA.2019;65 (2):105–115.
- Коваленко О.А., Макарчук М.Ю. Міжпівкульна асиметрія головного мозку та метаболічні зміни у щурів з різною алкогольною мотивацією. Вісник КНУ імені Тараса Шевченка.2023;92(5):38-42.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами: 0106U005751 0116U006379

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Макарчук Микола Юхимович

2. Mykola Y. Makarchuk

Кваліфікація: д. б. н., професор

Ідентифікатор ORCHID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Берченко Ольга Григорівна
2. Olha H. Berchenko

Кваліфікація: д. б. н., професор

Ідентифікатор ORCHID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут неврології, психіатрії та наркології Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012148

Місцезнаходження: вул. Академіка Павлова, буд. 46, Харків, Харківський р-н., 61068, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лизогуб Володимир Сергійович
2. Volodymyr S. Lyzohub

Кваліфікація: д. б. н., професор

Ідентифікатор ORCHID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125622

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, буд. 81, Черкаси, Черкаський р-н., 18031, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Остапченко Людмила Іванівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Остапченко Людмила Іванівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Денисова Наталія Анатоліївна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна